

FÖRSLAG
till
SÄRSKILDA LAGAR RÖRANDE LANDSKAPET ÅLAND
jämte
MOTIV

=====

FÖRSLAG

till

lag angående särskilda nationalitetsgarantier för landskapet Ålands befolkning.

I enlighet med riksdagens beslut, tillkommet i den ordning 60 § i lantdagsordningen föreskriver, stadgas härigenom, såsom tillägg till lagen om självstyrelse för Åland, som följer:

1 §.

Landshövdingen å Åland utnämnes av republikens president i samråd med ordföranden för landstinget. I händelse samförstånd icke ernås, utser presidenten till landshövding en av fem personer, vilka förordats av landstinget och som erbjuda erforderliga förutsättningar för en god förvaltning av landskapet samt för tillvaratagandet av statens säkerhet.

2 §.

Oberoende därav vad angående skolors underhåll i riket överhuvud är eller varder stadgat skall beträffande landskapet Åland gälla, att landskapet och kommun inom detta icke äro skyldiga att underhålla eller lämna bidrag till skolor med annat undervisningsspråk än svenskan.

I de undervisningsanstalter staten underhåller skall undervisningsspråket vara svenskan.

Utan vederbörande kommuns samtycke må ej undervisning i finska meddelas i folkskola, som underhålls eller åtnjuter understöd av staten eller kommun.

3 §.

Finsk medborgare, som inflyttar till landskapet Åland, erhåller kommunal rösträtt och rösträtt vid val till landstinget först efter det han under fem år där haft sitt bo och hemvist. Vad nu sägs tillämpas dock icke å den, som tidigare varit därstädes bosatt så lång tid.

4 §.

Landskapet Åland har rätt att för sina behov använda halva inkomsten av grundskatten utöver de inkomster, om vilka stadgas i 21 § av lagen om självstyrelse för Åland.

5 §.

Har fastighet, belägen inom landskapet Åland, försålts till någon, som icke har sitt bo och hemvist inom landskapet, äga landskapet, den kommun, inom vilken fastigheten är belägen, samt enskild, till landskapets befolkning hörande person rätt att lösa fastigheten till ett pris, vilket, i händelse öfverenskommelse icke ernås, fastställs av domstolen i enlighet med rådande prisläge.

Närmare bestämmelser om lösningsrättens utövande och om företräde till lösning meddelas i särskild lag.

6 §.

I händelse av Ålands landsting hos regeringen anförs klagomål över tillämpningen av stadgandena i denna lag, giver republikens president Folkens förbunds råd del av klagomålen, på det att förbundsrådet må bliva i tillfälle att övervaka sagda tillämpning.

7 §.

Denna lag må icke ändras, förklaras eller upphävas, ej heller må avvikelse från densamma göras annorledes än med Ålands landstings bifall och i den ordning, som om grundlag är stadgat.

=====

Alternativt förslag.

FÖESLAG

till

lag, innefattande ändring av och tillägg till lagen om självstyrelse för Åland av den 6 maj 1920.

I enlighet med riksdagens beslut, tillkommet i den ordning 60 § i lantdagsordningen föreskriver, stadgas härigenom, att 4, 21, 35, 36, 37 och 38 §§ i lagen om självstyrelse för Åland skola ändras såsom följer samt att till sagda lag skola fogas en 39 och en 40 § av nedan angiven lydelse:

4 §.

Regeringen företrädes i landskapet Åland av landshövdingen.

Landshövdingen utnämnes av republikens president i samråd med ordföranden för landstinget. I händelse samförstånd icke ernås, utser presidenten till landshövdingen en av fem personer, vilka förordats av landstinget och som erbjuda erforderliga förutsättningar för en god förvaltning av landskapet samt för tillvaratagandet av statens säkerhet.

Landshövdingen omhänderhar jämte statens centrala myndigheter de till republikens allmänna förvaltning hörande åligganden inom landskapet Åland.

21 §.

Landskapet Åland har rätt att för sina behov använda inkomsterna av mantalspenningar, näringskatter och nöjesskatter samt därutöver halva in-

komsten av grundskatten; och äger landstinget besluta om de tre förstnämnda skatterna. Likaledes äger landstinget, i anslutning till statens allmänna inkomstbeskattning, för landskapets behov påbjuda en tilläggsskatt att utgå enligt enahanda grunder samt påföras och uppbäras i samband med den allmänna inkomstskatten, liksom ock att pålägga tillfällig extra beskattning ävensom bestämma de avgifter, vilka skola erläggas för landskapsförvaltningen underlydande myndigheters tjänsteförrättningar och expeditioner så ock för anlåtande av landskapets inrättningar.

De i denna paragraf åsyftade beslut träda i kraft utan stadfästelse av republikens president, men böra meddelas landshövdingen till kännedom.

35 §.

Oberoende därav vad angående skolors underhåll i riket överhuvud är eller varder stadgat skall beträffande landskapet Åland gälla, att landskapet och kommun inom detta icke äro skyldiga att underhålla eller lämna bidrag till skolor med annat undervisningspråk än svenskan.

I de undervisningsanstalter staten underhåller skall undervisningspråket vara svenskan.

Utan vederbörande kommuns samtycke må ej undervisning i finska meddelas i folkskola, som underhålls eller åtnjuter understöd av staten eller kommun.

§ 36.

Finsk medborgare, som inflyttar till landskapet Åland, erhåller kommunal rösträtt och rösträtt vid val till landstinget först efter det han under fem år där haft sitt bo och hemvist. Vad nu sägs tillämpas dock icke å den, som tidigare varit därstädes bosatt så lång tid.

37 §.

Har fastighet, belägen inom landskapet Åland, försålts till någon, som icke har sitt bo och hemvist inom landskapet, äga landskapet, den kommun, inom vilken fastigheten är belägen, samt enskild, till landskapets befolkning hörande person rätt att lösa fastigheten till ett pris, vilket i händelse överenskommelse icke ernås, fastställes av domstolen i enlighet med rådande prisläge.

Närmare bestämmelser om lösningsrättens utövande och företräda till lösning meddelas i särskild lag.

38 §.

Uppkommer meningsskiljaktighet angående landshövdingens, landstingets eller landskapsnämndens befogenheter enligt denna lag, äger högsta domstolen avgöra densamma.

I händelse Ålands landsting hos regeringen anför klagomål över tillämpningen av de tilläggsstadganden, som genom lagen av den - - - - införts i denna lag, giver republikens president Folkens förbundsråd del av klagomålen, på det att förbundsrådet må bliva i tillfälle att övervaka sagda

tillämpning.

39 §.

Stadgandena i denna lag må icke ändras förklararas eller upphävas, ej heller må avvikelser från dem göras annorledes än med landstingets bifall och i den ordning, som om grundlag är stadgat.

Angående landstingets initiativrätt härutinnan gälle vad i 13 § är stadgat.

40 §.

Inbyggarnas i landskapet Åland rätt att deltaga i val av president och val till riksdagen undergår icke ändring genom denna lag.

FÖRSLAG

till

lag om utövande av lösningsrätt vid försäljning av fastighet å Åland.

I enlighet med riksdagens beslut, tillkommet i den ordning 60 § i lantdagsordningen föreskriver, stadgas härmed som följer:

1 §.

Har fastighet, belägen inom landskapet Åland, försålts till någon, som icke har sitt bo och hemvist inom landskapet, och vilja flere med stöd av 5 § i lagen angående särskilda nationalitetsgarantier för landskapet Ålands befolkning (alternativt: 37 § i lagen om självstyrelse för Åland) lösa fastigheten, tillkommer landskapet och efter detta den kommun, inom vilken fastigheten är belägen, företräde. Mellan två eller flere enskilda avgör lotten. Landskapets rätt utövas av landskapsnämnden.

2 §.

Den, som önskar lösa fastighet, varom i 1 § är fråga, anmäla därom skriftligen hos landshövdingen inom tre månader från det uppbud å köpet meddelades. Är det enskild person, inbetale ock inom tid, som av landshövdingen bestämmes, till länsrätteriet så stort belopp, som landshövdingen enligt ungefärlig uppskattning prövar motsvara fastighetens värde, med avdrag av in-tecknad gäld. Det inbetalda beloppet skall för deponentens räkning förvaras i bankinrättning, till dess lösningsfrågan vad honom beträffar slutligen avgjorts.

Hava två eller flere enskilda personer fullgjort vad i 1 stycket sägs, verkställe landshövdingen i lantrådets närvaro lottning dem emellan för utrönande av, vem av dem skall vara berättigad att lösa fastigheten.

Landshövdingen äger bekräfta, vem lösningsrätten tillkommer.

3 §.

Ernås icke överenskommelse om lösens belopp, överlämne den till lösning berättigade eller fastighetens ägare frågan till domstols avgörande; och

skall andra parten genom stämning beredas tillfälle att bliva i saken hörd.

Kostnaderna för sakens behandling vid domstolen skola bestridas av den, som vill lösa, därest ej domstolen finner, att ägaren skäligen bort åtnöjas med den erbjudna lösen och att han förty bör vidkännas kostnaderna eller någon del av dem.

Ändring i domstolens beslut sökes såsom om ändringssökande i tvistemål är stadgat.

4 §.

Ägare till landsfastighet, som löses, njute fardag enligt vad i 12 § 5 kap. jordbalken sägs. Stadsfastighet skall avträdas den fardag, som inträffar närmast efter två månader från det lösens belopp slutligen bestämts.

Lösen skall vid förlust av lösningsrätten erläggas senast den dag avträädandet bör äga rum.

Avträdaren tillkommer ersättning av säljaren för vad han utöver lösens belopp kan hava erlagt för fastigheten.

5 §.

Vad i allmän lag är stadgat angående rätt att lösa fastighet äge icke tillämpning i fråga om fastighet, vilken jämlikt 5 § i lagen angående särskilda nationalitetsgarantier för landskapet Ålands befolkning (alternativt: 37 § i lagen om självstyrelse för Åland) är underkastad lösning.

6 §.

Denna lag må icke ändras, förklaras eller upphävas annorledes än med Ålands landstings bifall och i den ordning, som om grundlag är stadgat.

FÖRSLAG

till

lag om benådning av särskilda personer, hörande till landskapet Ålands befolkning.

I enlighet med riksdagens beslut stadgas härigenom, som följer:

1 §.

För straffbar handling, som någon under tiden mellan den 6 december 1917, då Finland förklarades självständigt, och den 24 juni 1921, då Finlands suveränitet över Åland erkändes av Folkens förbunds råd, begått i avsikt att åstadkomma Ålands lösryckande från Finland, må åtal icke väckas. Där åtal redan väckts, skall det nedläggas.

2 §.

Mot personer, hörande till landskapet Ålands befolkning, vilka under de två senaste åren, räknat från denna dag, på grund av värnplikt bort infinna sig till uppbåd, men underlåtit detta, må åtal icke väckas.

Helsingfors, å Lagberedningen, den 20 september 1921.

Filip Grünvall.

Kustavi Kaila.

MOTIV

Jämlikt Justitieministeriets skrivelse av den 8 innevarande september har Statsrådet uppdragit åt Lagberedningens första avdelning att uppgöra förslag till sådana ändringar av lagen om självstyrelse för Åland, som be-tingades av de av Folkens förbunds råd den 27 sistlidna juni godkända ga-rantierna för landskapet Ålands befolkning. Sedermera har Lagberedningen jämväl, enligt vad densamma meddelats i skrivelse från Justitieministeriet av den 15 i denna månad, erhållit i uppdrag att i sammanhang med nämnda ärendes behandling uppgöra förslag rörande amnesti för de personer, som under förloppet av de två senaste åren underlåtit att infinna sig till värn-pliktssuppbåd å Åland, samt för dem, vilka efter det Finland ernått själv-ständighet, men före tillkomsten av Folkens förbunds råds beslut i Ålands-frågan begått straffbar handling i avsikt att åstadkomma Ålands avskiljan-de från Finland.

I anledning härav har Lagberedningen uppgjort förestående fyra lagför-slag.

De av Folkens förbunds råd den 27 juni detta år godkända, på franska och engelska språken affattade bestämmelserna äro, i möjligast ordagrann översättning från den franska texten, sålydande ¹⁾:

1. - Beslutet att tillförsäkra och garantera befolkningen på de åländ-ska öarna bevarandet av dess svenska språk, kultur och lokala sedvänjor, förpliktar sig Finland att med det snaraste i lagen om självstyrelse för Åland av den 7 (bör vara 6) maj 1920 införa nedanstående garantier:

2. - Ålands landsting och kommuner äro icke under några omständigheter skyldiga att underhålla eller lämna bidrag till andra skolor än sådana, i vilka undervisningsspråket är svenskan. I statens undervisningsanstalter skall undervisningen jämväl meddelas på svenska. Utan vederbörande kommuns samtycke må ej undervisning i finska meddelas i folkskolor, som underhål-las eller åtnjuta understöd av staten eller kommunen.

3. - Då en fastighet, belägen å Åland, säljes till en person, som icke har sitt bo och hemvist inom landskapet, äger envar, som där har sitt bo och hemvist, landskapsnämnden eller den kommun, inom vilken fastigheten är belägen, rätt att lösa fastigheten till ett pris, vilket, i händelse överens-kommelse icke ernås, skall bestämmas av underdomstolen (häradsrätt) med av-seende fäst å rådande prisläge.

Detaljbestämmelser skola fastställas genom en särskild lag angående för-farandet vid lösning samt företräde mellan flere anbud.

1) Lagberedningen har icke haft tillgång till någon officiell översätt-ning av ifrågavarande bestämmelser, varför såsom bilaga bifogats den franska texten av desamma.

Denna lag kan ändras, förklaras eller upphävas blott under samma förutsättningar som självstyrelselagen.

4. - Personer, åtnjutande medborgarrätt i Finland, vilka inflytta till den åländska ögruppen, skola erhålla kommunal rösträtt och rösträtt vid val till landstinget ¹⁾ först efter det de under fem år där haft sitt bo och hemvist. Såsom inflyttade skola ej anses personer, vilka tidigare fem år haft sitt bo och hemvist på Ålandsöarna.

5. - Landshövdingen å Ålandsöarna skall utnämnas av den finska republikens president i samförstånd med ordföranden i landstinget för Ålandsöarna. I händelse sådant samförstånd icke skulle kunna ernås, skall republikens president utse landshövdingen bland fem personer, vilka förordats av landstinget och som erbjuda erforderliga förutsättningar för en god förvaltning av öarna samt för tillvaratagandet av statens säkerhet.

6. - Landskapet Åland skall hava rätt att för sina behov använda 50 % av inkomsterna av grundskatten utöver de inkomster, som avses i 21 § av självstyrelselagen.

7. - Folkens förbunds råd skall vaka över tillämpningen av de avsedda garantierna. Finland skall jämte egna påminnelser giva förbundsrådet del av alla klagomål och anmärkningar, som framställas av Ålands landsting i fråga om tillämpningen av ovannämnda garantier, och förbundsrådet må, i händelse frågan vore av rättslig natur, inhämta utlåtande av den ständiga mellanfolkliga domstolen".

L A G E N

angående särskilda nationalitetsgarantier för landskapet Ålans befolkning.

Vid granskning av ovan återgivna bestämmelser, vilka enligt förbundsrådets mening borde införas i lagen om självstyrelse för Åland, faller omedelbart i ögonen, att flere av dem icke hava något samband med den Ålands befolkning tillerkända självstyrelsen, varför deras införande i sagda lag innebure en oegentlighet. Detta är särskilt fallet med de bestämmelser, som angå rätt till lösning av fastighet, som säljes till icke-åläning, samt undervisningsspråket vid statens undervisningsanstalter å Åland och undervisningen i finska i folkskolorna. Dessa bestämmelser avse likasom de övriga, i förbundsrådets beslut upptagna punkterna att utgöra garantier mot Ålands denationalisering. Denna deras egenskap är dock icke i ringaste mån beroende av deras intagande i lagen om självstyrelse för Åland, blott på annat sätt full trygghet beredes för deras vidmakthållande i framtiden. Med avseende härå finner Lagberedningen sakenligt föreslå, att ifrågavarande bestämmelser måtte intagas i en särskild lag, vilken komme

¹⁾ Ordagrant: kommunal och provinsiell rösträtt.

att framstå såsom en komplettering av självstyrelselagen och i likhet med denna icke kunde ändras utan Ålands landstings bifall. I betraktande av ordalydelsen i det Lagberedningen meddelade uppdraget har dock därjämte uppgjorts ett alternativt förslag, enligt vilket ifrågavarande bestämmelser komme att ingå i lagen om självstyrelse för Åland.

Vad för övrigt beträffar de av förbundsrådet godkända bestämmelserna, har Lagberedningen vid närmare granskning funnit desamma i särskilda avseenden bristfälliga. Då de antydda bristerna emellertid icke syntes utgöra något svårare hinder för sagda bestämmelsers tillämpning och det ju av politiska skäl är önskvärt att undvika sakliga ändringar, har Lagberedningen vid uppgörandet av förevarande lagförslag vidtagit blott sådana formella ändringar av omnämnda bestämmelser, som föranletts av deras införlivande med den finska lagstiftningen.

Vidkommande förslagets enskildheter föranledes Lagberedningen framhålla följande.

2 § (35 §).

Det har icke ansetts nödigt att i anledning av de särskilda bestämmelser, som beträffande skolors underhåll komme att gälla å Åland, vidtaga någon ändring i de för riket överhuvud gällande stadgandena i ämnet, helst de förstnämndas egenskap av undantag särskilt framhållits genom den lydelse början av 1 stycket erhållit.

5 § (37 §).

I förbundsrådets text (3 punkten) säges, att jämte andra landskapsnämnden har rätt att lösa fastighet, varom här är fråga, samt att lösens belopp eventuellt skall fastställas av häradsrätten med avseende fäst å rådande prisläge. I själva verket tillkommer emellertid lösningsrätten icke landskapsnämnden såsom sådan utan landskapet. Lösen bör fastställas av den domstol, under vilken fastigheten hör, eller således, då Mariehamn framdeles erhållit rådstuvurätt och fråga uppstår om lösning av fastighet därstädes, av denna domstol. Slutligen kan lösens belopp icke utan att lämna rum för godtycke bestämmas "med avseende fäst å" utan "i enlighet med" rådande prisläge. Dessa formella omständigheter hava beaktats i lagförslaget.

6 § (2 mom. 38 §).

Betraktad såsom ett stadgande i finsk lagstiftning synes 7 punkten i i förbundsrådets beslut väsentligen innebära, att Ålands landsting kan anföra klagomål över tillämpningen av ifrågavarande nationalitetsgarantier samt att, där dylikt klagomål inkommit till regeringen, förbundsrådet bör erhålla del därav för att bliva i tillfälle att utöva den kontroll detsamma med den finska statsmaktens bifall förbehållit sig. I enlighet härmed

har bestämmelsen i fråga formulerats i lagförslaget. Det i omnämnda punkt ingående tillägget, enligt vilket förbundsrådet, där frågan är av rättslig natur, äger infordra utlåtande av den ständiga mellanfolkliga domstolen, kan, såsom angående ärendets behandling i förbundsrådet, enligt Lagberedningens uppfattning icke intagas i finsk lag. För övrigt saknar sagda tillägg betydelse, då det ju även därförutan är otvivelaktigt att förbundsrådets rätt att vidtaga den ifrågavarande åtgärden endast är beroende av de bestämmelser, som gälla om ärendenas behandling i rådet samt angående den mellanfolkliga domstolens behörighet. Något skäl att i lagtexten intaga en bestämning därom, att ifrågavarande klagomål skola, då de insändas till rådet, åtföljas av regeringens påminnelser, synes icke föreligga. Även utan ett sådant tillägg är det självfallet att Finlands regering i förekommande fall skall låta landstingets klagomål åtföljas av all förefintlig utredning.

L A G E N

om utövande av lösningsrätt vid försäljning av fastighet å Åland.

I 3 punkten av de av förbundsrådet godkända bestämmelserna förutsättes utfärdandet av en särskild, med enahanda garantier som lagen om självstyrelse för Åland omgärdad lag angående förfarandet vid lösning av fastighet, som säljes till icke-ålämning, samt om företräde mellan flere, vilka önska lösa viss fastighet. Vid uppgörandet av förslag till sådan lag hava följande synpunkter beaktats.

Lagförslaget innehåller närmare bestämmelser angående tillämpning av 5 § i den föreslagna lagen angående särskilda nationalitetsgarantier för landskapet Ålands befolkning (37 § i det alternativa förslaget). Enligt sagda paragraf tillkommer lösningsrätt landskapet, den kommun, inom vilken fastigheten är belägen, samt enskild, till landskapets befolkning hörande person. Vidkommande företrädet mellan dessa tre kategorier av lösningsberättigade synes det Lagberedningen mest överensstämmande med det allmänna intresse, att landskapet och efter detta vederbörande kommun tillägges företrädesrätt. Där ingendera av dessa vilja lösa, men flere enskilda personer önska utöva lösningsrätt, kunde ju fråga uppstå, huruvida icke viss omständigheter såsom exempelvis släktskap, obesuttenhet osv. borde beting företräde. Emellertid bör strävandet för jordbeställningens bevarande inom slakten, om ock i och för sig ingalunda oviktigt, dock egentligen till en förgången tids rättsuppfattning. Sådana synpunkter åter som befordrandet av den obesuttna befolkningens jordförvärv kunna här knappast spela någon roll i betraktande av de jämförelsevis sällsynta fall, i vilka lösningsrätten komme att tillämpas. Med avseende härå har Lagberedningen avstått från försöket att genom detaljbestämmelser, vilka i varje fall bleve in-

vecklade och knappast påkallades av ett verkligt behov, skilja mellan olika grupper av enskilda lösningsberättigade. Enligt lagberedningens förslag skulle förty lotten avgöra mellan två eller flere enskilda, som vilja lösa.

Såsom känt innehåller gällande lag för särskilda fall stadganden om rätt till lösning av fastighet. Sålunda äro exempelvis enligt 1 § 6 kap. jordabalken vid försäljning av arvejord vissa säljarens närmaste anförvanter berättigade att lösa fastigheten. Enahanda rätt tillkommer vid försäljning av stadsfastighet enligt 1 § 7 kap. i samma balk i vissa fall viderboende och nabo. Även andra lösningsrätter förekomma. Därest annat icke stadgades, komme dessa att konkurrera med här ifrågavarande nya lösningsrätt. Emellertid äro ifrågakomma äldre lösningsrätter för det mesta föråldrade och komma med all sannolikhet i en snar framtid att upphävas. Deras bibehållande jämsides med den nya, nu tillskapade lösningsrätten skulle nödvändiggöra ganska invecklade bestämmelser och vore ägnat att fördröja utförandet av lösningsförfarandet i här avsedda fall samt innebure förty en betärlig olägenhet, varjämte förevarande lagstiftnings ändamål äventyrades, i händelse den lösningsberättigade vore bosatt utom Åland. Härtill kommer att ju en enligt äldre lag lösningsberättigad person, såvitt han hör till Ålands befolkning, är i tillfälle att anmäla sig för utövande av lösning enligt förevarande lag och att sålunda de intressen den äldre lagstiftningen velat tillgodose i många fall fortfarande praktiskt taget kunde tillvaratagas även utan de äldre lösningsrätternas bibehållande. I betraktande av dessa omständigheter har Lagberedningen genom ett stadgande i förevarande lagförslag (5 §) avlägsnat möjligheten av konkurrens mellan ifrågakomma lösningsrätter.

Då enskild person anmäler sig villig att lösa fastighet, bör självfallet garantier föreligga för att han skall fullgöra sin förpliktelse gentemot fastighetens ägare. Med avseende härå synes det nödvändigt att föreskriva det ett belopp, motsvarande fastighetens ungefärliga värde, skall deponeras såsom säkerhet för fastighetsägaren. Härvid torde dock ett avdrag böra göras, motsvarande intecknad gäld, vars belopp ju städse kan omedelbart konstateras genom gravationsbevis, vilket icke är fallet med annan fastigheten vidlådande gäld.

Där fastighetsägaren icke åtröpts med honom erbjuden lösen och frågan om dess belopp förty hänskjutits till domstol samt avgjorts till den lösningsberättigades förmån, borde enligt allmänna rättsregler (3 § 21 kap. rättegångsbalken) fastighetsägaren åläggas betala kostnaderna för förfarandet, såvida skäl icke förelåge till deras kvittande parternamellan. Då likväl fastighetsägaren bör kunna lita till den av lagen anvisade utvägen för lösens bestämmande utan att därigenom utsättas för ekonomisk risk, synes an-

tydda allmänna grundsats icke billigtvis här kunna tillämpas. Densamma har förty för ifrågavarande fall modifierats (3 §).

Vid lösens erläggande bör självfallet iakttagas, att all den gäld, för vilken fastigheten häftar, även icke intecknad, obetald köpeskillning, tagas i betraktande.

Då lösens belopp skall fastställas i enlighet med rådande prisläge, kan det inträffa, att detsamma understiger det pris fastighetsägaren erlagt. I sådant fall synes billigheten kräva, att denne av säljaren återfår skillnaden. Däremot kunde väl anmärkas, att härtill ytterligare borde fogas bestämmelsen, att den inkomst köparen under sin besittningstid haft av fastigheten jämväl borde tagas i betraktande. Ett dylikt tillägg har likväl icke syntts befogat, då ju å andra sidan köparen står risken av möjliga förluster.

L A G E N

om benådning av särskilda personer, hörande till landskapet Ålands befolkning.

Såsom känt hava särskilda ålänningar, efter det Finland ernått självständighet, varit verksamma för åstadkommande av Ålands avskiljande från Finland och dess förening med Sverige. Tvenne av dessa personer hava jämväl på grund av detta sitt handlingssätt inför Åbo hovrätt åtalats och av hovrätten dömts för förberedelse till högförräderi, varefter målet dragits under Högsta domstolens prövning, där det ännu är oavgjort. Mot andra personer, vilka veterligen tagit del i berörda verksamhet, har åtal icke väckts. Den ifrågavarande amnestin borde således, såvitt angår sagda brott, gälla såväl förbud mot väckande av åtal som nedläggande av redan anhängiggjort åtal.

I följd av strävanden till Ålands avskiljande från Finland hava ett flertal värnpliktiga åländska ynglingar under de senaste åren uraktlåtit att infinna sig till uppåd. Såvitt Lagberedningen kunnat utröna, hava några åtal härintills icke anhängiggjorts mot dessa värnpliktige, vilket dock, vad den senaste tvåårsperioden beträffar, enligt gällande stadganden om preskription av åtalsrätt, fortfarande vore möjligt. Vidkommande sagda ynglingar borde amnestin förty avse förekommande av åtalsväckande.

Helsingfors, å Lagberedningen, den 20 september 1921.

FILIP GRÖNVALL.

KUSTAVI KAILA.

FOLKENS FÖRBUNDS RÅDS BESLUT ANGÅENDE ÅLAND, TILLKOMMET VID SAMMAN-
TRÄDET DEN 27 JUNI 1921.

1. - La Finlande, résolue à assurer et à garantir à la population des Iles d'Åland la préservation de sa langue, de sa culture et de ses traditions locales suédoises, s'engage à introduire à bref délai dans la loi d'autonomie des Iles d'Åland du 7 maj 1920 les garanties ci-dessous:

2. - Le Landsting et les Communes d'Åland ne sont, dans aucun cas, obligés d'entretenir ou de subventionner d'autres écoles que celles où la langue d'enseignement est le suédois. Dans les établissements scolaires de l'Etat, l'enseignement se fera également dans la langue suédoise. Sans le consentement de la commune intéressée, la langue finnoise ne peut être enseignée dans les écoles primaires entretenues ou subventionnées par l'Etat ou par la commune.

3. - Lorsqu'un immeuble situé à Åland est vendu à personne qui n'a pas son domicile légal dans la province, toute personne y domiciliée légalement, ou le Conseil de Province, ou bien la Commune dans laquelle l'immeuble est situé, a le droit de racheter l'immeuble à un prix qui, faute d'accord, sera fixé par la tribunal de première instance (Häradsrätt) en tenant compte du prix courant.

Des prescriptions détaillées seront fixées par une loi spéciale concernant la procédure du rachat et la priorité entre plusieurs offres.

Cette loi ne peut être modifiée, interprétée ou abrogée que dans les mêmes conditions que la loi d'autonomie.

4. - Les immigrants dans l'archipel d'Åland jouissant des droits de citoyen en Finlande n'acquerront le droit de suffrage communal et provincial dans les Iles qu'après cinq ans de domicile légal. Ne seront pas considérées comme immigrants, les personnes qui ont eu précédemment cinq ans de domicile légal dans les Iles d'Åland.

5. - Le Gouverneur des Iles d'Åland sera nommé par le Président de la République finlandaise, d'accord avec le Président du Landsting des Iles d'Åland. Au cas où cet accord ne pourrait se réaliser, le Président de la République choisira le gouverneur sur une liste de cinq candidats, désignés par le Landsting et présentant les garanties requises pour la bonne administration des îles et la sécurité de l'Etat.

6. - La province d'Åland aura le droit d'employer pour ses besoins 50% des revenus de l'impôt foncier, outre les revenus prévus par l'article 21 de la loi d'autonomie.

7. - Le Conseil de la Société des Nations veillera à l'application des garanties prévues. La Finlande transmettra au Conseil de la Société des Nations, avec ses observations, toutes plaintes ou réclamations du Landsting d'Åland au sujet de l'application des garanties susdites, et le Conseil pourra, au cas où la question serait de nature juridique, consulter la Cour permanente de Justice internationale.
